

1978 OKT - 8

KÖZALKALMAZOTT
Budapest

Története 1904-től

2hh

027.4

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár múltjáról, jelenéről és jövőjéről

● 1904. október 15-én nyitotta meg kapuit a Fővárosi Könyvtár, a mai Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elődje. Igazgatója 1911-től a magyarországi marxizmus első tudományos művelője: *Szabó Ervin* volt, aki *forradalmi munkásmozgalmunk nagy személysége*, sokat tett azért, hogy ezt a kulturális intézményt a társadalomtudományi könyvtár színvonalára emelje, a dolgozók legszélesebb rétegeit olvasóvá nevelje. Lelkes segítőként csatlakoztak ehhez az úttörő munkához elsősorban *Madzsar József*, *Kóhalmi Béla*, *Pikler Blanka*, *Pórné Váradi Irma*, *Hajdú Henrik*, aki a felszabadulás után két évig állt a könyvtár élén, amely első ízben a Tanácsköztársaság idején, majd véglegesen 1945-ben vette fel a Szabó Ervin nevet. A régi harcos gárdához tartozott *Dienes László*, aki a Tanácsköztársaság idején a könyvtárügy újjászervezését, irányítását vállalta.

A jelenről és a jövőről először *Révész Ferenc* főigazgató adott tájékoztatást. Jelenleg csaknem száz könyvtárral rendelkezik Budapest. Ezek jellegüket tekintve vegyes, önálló, fiókkönyv-

tárak, gyermekkönyvtárak. Két mozgókönyvtár (bibliobusz) járja a főváros kieső területeit.

A központi könyvtár felbecsülhetetlen kincsek birtokosa. 700 ezerre tehető a könyvtári egységek száma, amelyek között fellelhetők például értékes munkásmozgalmi emlékek, *Ady Endre* eredeti levelei, az 1964 óta gyarapodó zenei gyűjtemény. A hálozat hárommillió kötetrel rendelkezik.

A könyvtár száz külföldi intézménnyel tart rendszeres kapcsolatot. Az első félév folyamán *Ljudmilla Koval*, a moszkvai Lenin Könyvtár tudományos titkára; *Galatia Saranti* görög író-nő; *Hana Binderová*, a prágai Klementinum olvasószolgálatának vezetője; 45 svéd és 40 csehszlovák könyvtáros ismerkedett meg a könyvtár tevékenységével.

A vezetőség újfajta munkaértekezleteket vezetett be az idén. A korábbi öt-hat területi könyvtár részére tartott együttes megbeszélés helyett csak két-három kerületi könyvtárosait hívják meg. Újszerű, hogy nemcsak a könyvtárvezetők, hanem valamennyi dolgozó részt vesz ezeken az értekezleteken.

Gondot fordítanak a fiatalok körében végzett munkára. Folytatódnak az óvodások könyvtárlátogatásai. Idén rendezték meg első ízben az általános iskolások számára a „szép beszéd” versenyét. A könyvtárak segítséget nyújtottak az érettségire való felkészüléshez.

A főigazgató és *Horváth Györgyné* szb-titkár örvendetes tényként állapították meg: az 1977. évi bérrendezés eredményeként csökkent a kilépők száma. A pályakezdő, mindössze érettségivel rendelkező fiatal dolgozók a két-három évvel ezelőtti 1300–1350 forint helyett kétezer forint fizetést kapnak. 1976-ig szinte fehér hollónak számított az, aki havonta négyezer forintot kapott kézhez. Ezt a fizetést ma már sokan elérik.

Az igazgatóság és a szakszervezeti bizottság sokat fáradozik a dolgozók közérzetének megjavításáért. Együttműködésük maximális, de nem vitamentes. Kölcsonösen tájékoztatják egymást a leglényegesebb feladatokról. A szakszervezeti titkár az igazgatóság tagja. *Horváth Györgyné* kiemelte: a könyvtár vezetősége erkölcsileg és anyagilag a legmesszemenőbben segíti az szb-t és a szakszervezeti tanácsot. Közösen munkálkodnak azon, hogy a közművelődési feladatok rájuk jutó hányadát minél jobban hajtsák végre, amihez ezen a területen hatványozottan szükséges a politikai és szakmai nevelés. Figyelemmel kísérik a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását. Sajnos nem megoldott sok jogos lakáskérelem teljesítése, egyes dolgozók gyermekeinek bölcsődei, óvodai elhelyezése.

A jövő céljai között szerepel az olvasószolgálati munka új utakat választó hatékony megszervezése, a felszabadulás előtti országos hírlapok, folyóiratok helyismereti adatainak központi feldolgozása, amivel világviszonylatban kiemelkedő jelentőségű tudományos és közművelődési feladatot oldanak meg.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár megalapításának 75. évfordulójára készülnek, 1979. október közepétől kezdődnek a rendezvények. Tudományos ülés-szakuk témája: „A közművelődési könyvtárak feladatai a fejlett szocialista társadalom építésében”. Erre meghívják az európai szocialista országok fővárosainak közművelődési könyvtárvezetőit. Ünnepi ülést terveznek a munkatársak, valamint a budapesti tudományos közművelődési intézmények dolgozóinak részvételével. „Szabó Ervin Napok”-at szerveznek. A központi könyvtár jövő januártól havonta érdekes kiállítások keretében mutatja be különböző szakgyűjteményeit. A vetélkedők közül legtanulságosabbnak ígérkezik, amelyen fiatal könyvtárosok adnak számot arról, mennyire ismerték meg a FSZEK történetét.

Révész Ferenc főigazgató és *Horváth Györgyné* szb-titkár véleménye szerint a feladatok elvégzését egy hivatását szerető közösség látja el. Szépen szaporodik a törzsgárda. Az idén arany- és ezüstjelvényt 16–16-an, bronzjelvényt 22-en kaptak. *Kepez Agnést*, az 1-es számú gyermekkönyvtár vezetőjét egy új általános iskolai környezetismereti olvasókönyv elkészítésében való közreműködéséért a Tankönyvkiadó nívódíjjal jutalmazta. A könyvtári dolgozók társadalmi megbecsülését bizonyítja, hogy mintegy százan a „Szocialista Kultúráért”, 70–80-an a „Kiváló Dolgozó” kitüntetés tulajdonosai, ötvenen kapták meg az *MSZBT aranykoszorús jelvényét*. Sokan birtokosai magas kormány-, illetve tömegszervezeti kitüntetésnek.

Végezetül a főigazgató és az szb-titkár hangsúlyozta: minden apró munkájukkal az évfordulón innen és túl a jövő nemzedékét és a felnőtt társadalmat szeretnék segíteni, hogy politikai, szakmai, kulturális ismeretekkel felvértezve vegyenek részt az országépítésben.

(B. A.)